

Ανάπτυξη με παραδείγματα

- στη Θ.Π παρουσιάζεται η άποψη/θέση του συγγραφέα που χρειάζεται διευκρίνηση, επεξήγηση
- στα Σχόλια/Λεπτομέρειες παρουσιάζονται παραδείγματα που διευκρινίζουν και επιβεβαιώνουν την άποψη της Θ.Π
- τα παραδείγματα είναι απλά και σαφή
- αντλούνται συνήθως από την καθημερινή ζωή, την προσωπική εμπειρία, για να είναι γνωστά στον αναγνώστη
- συνήθεις διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις:
παραδείγματος χάρη, για παράδειγμα, λόγου χάρη ...

Προθετικότητα:

- να επιβεβαιώσει/τεκμηριώσει τον ισχυρισμό της Θ.Π
- να διευκρινίσει την άποψη που παρουσιάστηκε στη Θ.Π

Ανάπτυξη με αναλογία

- στη Θ.Π αναφέρονται δυο μέρη/όροι που παρουσιάζουν μεταξύ τους ομοιότητες (αναλογία)
- η αναλογία εκφράζεται συνήθως ως παρομοίωση, μεταφορά, αλληγορία
- διακρίνεται σε δύο κατηγορίες:
 - τη κυριολεκτική αναλογία και τη μεταφορική αναλογία
- στα Σχόλια/ Λεπτομέρειες παρουσιάζονται οι ιδιότητες και τα γνωρίσματα των δύο όρων.
- **Προσοχή!** προτάσσεται το μέρος της αναλογίας που είναι περισσότερο γνωστό, απλό και οικείο. Ακολουθεί το μέρος της αναλογίας που θέλουμε να διασαφηνίσουμε
- στη Κατακλείδα συμπερασματικά εντοπίζεται το κοινό στοιχείο που συνδέει τα μέρη της αναλογίας
- συνήθεις διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις :
ανάλογα, παρόμοια, τόσο...όσο, σαν, όπως, έτσι και, το ίδιο συμβαίνει και με...

Προθετικότητα:

- να εξηγήσει και να αποσαφηνίσει ένα φαινόμενο/έννοια για να γίνει πιο κατανοητή
- να διευκρινίσει καλύτερα την άποψη/ιδέα/γνώμη

Ανάπτυξη με αιτιολόγηση

- στη Θ.Π διατυπώνεται μια κρίση, άποψη, θέση, που μας παρακινεί να ρωτήσουμε **γιατί;**
- στα Σχόλια/Λεπτομέρειες παρουσιάζονται οι λόγοι/αιτίες που ερμηνεύουν και τεκμηριώνουν τη θέση της θεματικής περιόδου
- **Προσοχή!** Στην ουσία πρόκειται για την ανάπτυξη ενός επιχειρήματος, αφού αιτιολογούμε κάτι για να αποδείξουμε την αλήθεια του
- συνήθεις διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις :
γιατί, επειδή, διότι..., (αν και συχνά απουσιάζουν)

Προθετικότητα:

- να επεξηγήσει με επιχειρήματα και να διασαφηνίσει το περιεχόμενο της Θ.Π
- να επιχειρηματολογήσει και να τεκμηριώσει την άποψη/θέση στη Θ.Π
- να προσδώσει αξιοπιστία και αντικειμενικότητα στο περιεχόμενο της Θ.Π

Ανάπτυξη με αίτιο-αποτέλεσμα

- στη Θ.Π αναφέρονται τα αίτια και οι συνέπειες/αποτελέσματα ενός φαινομένου. Συχνά αναφέρονται μόνο τα αίτια ή μόνο τα αποτελέσματα
- στα Σχόλια/Λεπτομέρειες: παρουσιάζονται αναλυτικότερα οι συνέπειες/αποτελέσματα που προκύπτουν από την αιτία της Θ.Π ή παρουσιάζονται αναλυτικά οι αιτίες που οδηγούν στο αποτέλεσμα
- **Προσοχή!**
 - αν στη Θ.Π παρουσιάζονται μόνο οι αιτίες τότε στα Σχόλια αναλύονται τα αποτελέσματα
 - αν στη Θ.Π παρουσιάζονται μόνο τα αποτελέσματα τότε στα Σχόλια παρουσιάζονται οι αιτίες
- συνήθεις διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις :
επομένως, κατά συνέπεια, με αποτέλεσμα, συνεπώς, άρα, με αποτέλεσμα, οδηγεί, συντελεί...
- **Προθετικότητα:**
 - να επεξηγήσει και να αποσαφηνίσει τις συνέπειες (θετικές ή αρνητικές) ενός αιτίου
 - να τονίσει και να αποδείξει την αιτιώδη σχέση μεταξύ αιτίας και αποτελέσματος
 - να ερμηνεύσει τη σημασία ή την επίδραση ενός παράγοντα παρουσιάζοντας τις αιτίες που τον δημιούργησαν

Ανάπτυξη με σύγκριση-αντίθεση

- στη Θ.Π αναφέρονται οι δύο όροι της σύγκρισης και επισημαίνεται ότι υπάρχει ομοιότητα ή αντίθεση μεταξύ τους
- στα Σχόλια/Λεπτομέρειες : εντοπίζονται και σχολιάζονται οι ομοιότητες και οι διαφορές (ή ένα μόνο από τα δύο) με δύο τρόπους:
 - παρουσιάζοντας όλα τα γνωρίσματα ενός μέλους και στη συνέχεια όλα τα γνωρίσματα του άλλου μέλους
 - παρουσιάζοντας μία προς μία τις ομοιότητες και τις διαφορές των συγκρινόμενων μελών
- στη Κατακλείδα διατυπώνεται το αποτέλεσμα της σύγκρισης ή μια γενική παρατήρηση/κρίση
- συνήθεις διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις :
όμως, αντίθετα, ωστόσο, εντούτοις, αλλά, μολονότι, εξάλλου, συγκριτικά, από τη μια-από την άλλη...

Προθετικότητα:

- να τονίσει τις ομοιότητες/διαφορές μεταξύ των εννοιών/φαινομένων
- να διαφωτίσει το περιεχόμενό των εννοιών/φαινομένων
- να αποτρέψει τη σύγχυση που προκαλούν δύο έννοιες, επειδή σχετίζονται εσφαλμένα μεταξύ τους

Ανάπτυξη με ορισμό

- στη Θ.Π αναφέρονται η **οριστέα** έννοια (η έννοια που θα οριστεί), το **γένος** (η γενικότερη έννοια στην οποία εντάσσεται), η **ειδοποιός διαφορά** (γνωρίσματα που τη διαφοροποιούν από άλλες του ίδιου γένους)
- στα Σχόλια/Λεπτομέρειες: παρουσιάζονται αναλυτικότερα τα γνωρίσματα που διαφοροποιούν την οριστέα έννοια από άλλες του ίδιου γένους
- συνήθειες διαρθρωτικές λέξεις/εκφράσεις:
ορίζεται, λέγεται, ονομάζεται, είναι, αποτελεί...

Είδη ορισμού:

- αναλυτικός (παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της έννοιας)
- συνθετικός (παρουσιάζεται η διαδικασία γένεσης της έννοιας)
- σύντομος ή εκτεταμένος (ως προς την έκταση του ορισμού)

Προθετικότητα:

- να προσδιορίσει και να αποσαφηνίσει τη σημασία της έννοιας, που δεν είναι γνωστή σε όλους ή συχνά συγχέεται με άλλη έννοια
- να παρουσιάσει τη διαφοροποίηση που έχει υποστεί η σημασία μιας έννοιας με το πέρασμα του χρόνου

Ανάπτυξη με διαίρεση

- στη Θ. Π αναφέρονται η **διαιρετέα έννοια** (η έννοια που θα διαιρεθεί), τα **μέλη/μέρη της διαίρεσης** (τα είδη που θα προκύψουν), η **διαιρετέα βάση** (το κοινό γνώρισμα/κριτήριο των ειδών που θα προκύψουν)
- στα Σχόλια/Λεπτομέρειες παρουσιάζεται αναλυτικά κάθε μέλος/μέρος της διαίρεσης
- συνήθεις διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις :
πρώτον, δεύτερον..., το ένα-το άλλο, μορφές, μέρη διαιρούμε, διακρίνουμε, χωρίζεται
- **Προσοχή!**
 - η διαιρετική βάση πρέπει να είναι ενιαία (το κριτήριο να είναι το ίδιο)
 - η διαίρεση πρέπει να είναι τέλεια (να περιλαμβάνει όλα τα είδη)
 - η διαίρεση πρέπει να είναι συνεχής (να εξασφαλίζεται συνέχεια στην παράθεση των ειδών)
 - πρέπει να σχολιάζονται όλα τα είδη που δηλώνονται στη Θ.Π
- **Προθετικότητα:**
 - να διακρίνει τα μέρη μιας έννοιας, για να την αποσαφηνίσει
 - να αναλύσει το περιεχόμενο μιας έννοιας/φαινομένου/προβλήματος για να γίνουν κατανοητές οι επιμέρους πτυχές του

Ανάπτυξη με συνδυασμό μεθόδων

- Ο συνδυασμός δύο ή περισσότερων μεθόδων ανάπτυξης παραγράφου
- Τα μέρη που απαρτίζουν την παράγραφο, που αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων, δεν είναι κατ' ανάγκη ισόποσα.